

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 13 lutego 2020 r.

Poz. 1448

Uchwała Nr 536/XXXIII/2019

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach

z dnia 30 grudnia 2019 r.

w sprawie uchwały Nr XVI/91/19 Rady Gminy Gilowice z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie dokonania wyboru metody ustalenia opłaty oraz stawki tej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506) **Kolegium** Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach **u c h w a l a**, co następuje:

§ 1. Stwierdza się **nieważność** uchwały Nr XVI/91/19 Rady Gminy Gilowice z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie dokonania wyboru metody ustalenia opłaty oraz stawki tej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi **w części obejmującej § 1 ust. 2** z powodu istotnego naruszenia art. 6j ust. 3 i art. 6k ust. 2a pkt 5 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 3 i art. 6ka ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010) polegającym na uchwaleniu niezgodnie z aktualnie obowiązującym porządkiem prawnym stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz przekroczeniu określonych ustawą stawek maksymalnych opłaty za pojemnik.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XVI/91/19 Rady Gminy Gilowice z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie dokonania wyboru metody ustalenia opłaty oraz stawki tej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 5 grudnia 2019 roku.

W dniu 19 grudnia 2019 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach stwierdziło, że przedmiotowa uchwała, zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137), podlega nadzorowi Izby i uchwałą Nr 492/XXXII/2019 wszczęło w stosunku do niej postępowanie nadzorcze.

Prowadząc postępowanie nadzorcze, Kolegium Izby stwierdziło w badanej uchwale istotne naruszenie prawa, określone w §1 niniejszej uchwały. Przedmiotowe rozstrzygnięcie zapadło na tle następującego stanu faktycznego i prawnego sprawy.

Na podstawie art. 6k w zw. z art. 6j ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r., poz. 2010) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506), Rada Gminy Gilowice w dniu 28 listopada 2019 roku podjęła uchwałę Nr XVI/91/19 w sprawie zmiany uchwały w sprawie dokonania wyboru metody ustalenia opłaty oraz stawki tej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W § 1 ust. 1 uchwały ustalono stawki za odpady odbierane od nieruchomości zamieszkałych. W ust. 2 tego paragrafu uchwalono cyt.: „§ 3 *otrzymuje brzmienie:*

1. Ustala się stawkę opłaty za pojemnik dla właścicieli nieruchomości niezamieszkałych na których powstają odpady komunalne, jeżeli odpady nie są zbierane w sposób selektywny:

- a) o pojemności 110 l – w wysokości 26,00 zł
- b) o pojemności 120 l – w wysokości 30,00 zł
- c) o pojemności 240 l – w wysokości 45,00 zł
- d) o pojemności 1,1 m³ – w wysokości 180,00 zł
- e) o pojemności 1,5 m³ – w wysokości 240,00 zł
- f) o pojemności 5 m³ – w wysokości 540,00 zł
- g) o pojemności 7 m³ – w wysokości 600,00 zł

2. Jeżeli odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny, ustala się niższą stawkę opłaty za pojemnik:

- surowce wtórne

- a) o pojemności 60 l – w wysokości 10,00 zł
- c) o pojemności 80 l – w wysokości 11,00 zł
- b) o pojemności 120 l – w wysokości 13,00 zł
- c) o pojemności 240 l – w wysokości 16,00 zł
- d) o pojemności 700 l – w wysokości 37,00 zł
- e) o pojemności 1100 l – w wysokości 55,00 zł
- f) o pojemności 5 m³ – w wysokości 180,00 zł
- g) o pojemności 7 m³ – w wysokości 250,00 zł

- żużel:

- a) o pojemności 110 l – w wysokości 16,00 zł
- b) o pojemności 120 l – w wysokości 22,00 zł
- c) o pojemności 240 l – w wysokości 32,00 zł
- d) o pojemności 1100 l – w wysokości 160,00 zł
- e) o pojemności 5 m³ – w wysokości 450,00 zł
- f) o pojemności 7 m³ – w wysokości 2600,00 zł

- bioodpady:

- a) o pojemności 120 l – w wysokości 20,00 zł
- b) o pojemności 140 l – w wysokości 26,00 zł
- c) o pojemności 240 l – w wysokości 30,00 zł
- d) o pojemności 1100 l – w wysokości 250,00 zł

Pozostałe paragrafy uchwały dotyczyły uchylecia poprzednich zmian w zmienianej uchwale, powierzenia jej wykonania oraz wejścia w życie.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, oceniając zgodność przedmiotowej uchwały z prawem na wstępie zwróciło uwagę, że z dniem 6 września 2019 r. na mocy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579), zmieniły się między innymi uregulowania prawne dotyczące opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, co wynika z art. 27 tej ustawy w świetle którego, przepisy weszły w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy zmieniającej. Zgodnie z art. 9 ust. 1 ww. ustawy zmieniającej, rada gminy jest obowiązana dostosować uchwały wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, do przepisów ustawy zmienianej w art. 1

w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia życie niniejszej ustawy. Kolegium Izby stanęło na stanowisku, że wszelkie zmiany obowiązujących jeszcze uchwał dokonywane w okresie przejściowym powinny być zgodne z przepisami obowiązującymi od dnia 6 września 2019 r.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, obowiązkiem właścicieli jest zbieranie w sposób selektywny powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych. Zgodnie z art. 6j ust. 3 ww. ustawy w przypadku nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn zadeklarowanej liczby pojemników lub worków, przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, oraz stawki opłaty ustalonej przez Radę Gminy za pojemnik lub worek o określonej pojemności. Ponadto ustawodawca w nowododanym art. 6ka tej ustawy wprowadził konsekwencje za niedopełnienie obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych przez właściciela nieruchomości. W takim przypadku niedopełnienia tego obowiązku, podmiot odbierający odpady komunalne przyjmuje je jako niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne i powiadamia o tym wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz właściciela nieruchomości. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta na podstawie tego powiadomienia, wszczyna postępowanie w sprawie określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a następnie określa w drodze decyzji, wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za miesiąc lub miesiące, a w przypadku nieruchomości, o których mowa w art. 6j ust. 3b, za rok, w których nie dopełniono obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, stosując wysokość stawki opłaty podwyższonej o której mowa w art. 6k ust. 3 tej ustawy.

W ocenie Kolegium Izby ustalenie przez Radę Gminy Gilowice w § 1 ust. 2 badanej uchwały stawki opłaty za pojemnik a następnie ustalenie niższej stawki, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny, świadczy o tym, że organ stanowiący dopuszcza gromadzenie odpadów w sposób nieselektywny, co jest sprzeczne z obowiązkiem nałożonym na właścicieli nieruchomości w art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Analiza przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wskazuje, że zasadą jest selektywne zbieranie odpadów a obowiązkiem rady gminy jest ustalenie podwyższonej stawki dla właścicieli nie wypełniających obowiązku selektywnego zbierania odpadów, co wprost wynika z art. 6k ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Należy także zauważyć, że w myśl art. 23 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2019 r., poz. 701 z późn. zm.) - odpady są zbierane w sposób selektywny, oraz zakazuje się zbierania poza miejscem wytwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Rada Gminy Gilowice, ustalając stawkę opłaty za pojemnik powinna ustalić stawkę miesięczną tej opłaty oraz ustalić stawkę podwyższoną dla właścicieli niewypełniających obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny.

Ponadto Kolegium Izby odniosło się do różnicowania w badanej uchwale stawek za pojemnik ze względu na „frakcje” odpadów zbieranych w sposób selektywny. W uchwale tej zastosowano inne stawki dla surowców wtórnych, inne dla żużlu oraz inne dla bioodpadów. Kolegium zauważa przede wszystkim, że zgodnie z art. 6j ust. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach rada gminy może zróżnicować stawki opłaty w zależności od powierzchni lokalu mieszkalnego, liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość, odbierania odpadów z terenów wiejskich lub miejskich, a także od rodzaju zabudowy. Rada Gminy w drodze uchwały zgodnie z art. 6k ust. 4a cytowanej ustawy również może zwolnić z części opłaty z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych, jednakże dotyczy to wyłącznie właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi. Zdaniem Kolegium Rada Gminy wykroczyła poza wyraźne ramy upoważnienia ustawowego różnicowania stawek, ukształtowanego w art. 6j ust. 2a, a w przypadku bioodpadów również art. 6k ust. 4a ustawy rozszerzając określony tymi przepisami ich zamknięty katalog.

Kolegium Izby uznało także, że ustalone stawki za pojemnik na odpady komunalne przekraczają określone przez ustawodawcę maksymalne poziomy. Zgodnie bowiem z brzmieniem art. 6k ust. 2a pkt 5 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, od 6 września 2019 r., rada gminy ustala stawki opłat w wysokości nie wyższej niż maksymalne stawki opłat, które za odpady komunalne zbierane i odbierane w sposób selektywny wynoszą za miesiąc, w przypadku metody, o której mowa w art. 6j ust. 3 tej ustawy - 3,2% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzanego na 1 osobę ogółem za pojemnik o pojemności 1100 litrów lub 1% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za worek

o pojemności 120 litrów. Oznacza to, że w przypadku nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn zadeklarowanej liczby pojemników lub worków, przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, oraz stawki opłaty ustalonej w dopuszczalnej ustawą wysokości. Dochód rozporządzalny określony został w obwieszczeniu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem w 2018 r. (M.P z 2019 r. poz. 278) i wynosił na dzień podjęcia przez Radę Gminy Gilowice badanej uchwały 1.693 zł. Zatem 3,2% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego zaokrąglając w górę to 54,18 zł za pojemnik o pojemności 1100 litrów. Stawki opłat za pojemniki o mniejszej lub większej pojemności ustala się w wysokości proporcjonalnej do ich pojemności.

Rada Gminy Gilowice ustaliła stawkę opłaty za odpady zbierane i odbierane w sposób selektywny za pojemnik bez zachowania zasady proporcjonalności, a przekroczenie kwoty maksymalnej występuje w przypadku stawek pojemników:

- dla surowców wtórnych

- a) o pojemności 60 l – w wysokości 10,00 zł, przy dopuszczalnym górnym limicie wynoszącym 2,95 zł,
- c) o pojemności 80 l – w wysokości 11,00 zł, przy dopuszczalnym górnym limicie wynoszącym 3,94 zł,
- b) o pojemności 120 l – w wysokości 13,00 zł, przy dopuszczalnym górnym limicie wynoszącym 5,91 zł,
- c) o pojemności 240 l – w wysokości 16,00 zł, przy dopuszczalnym górnym limicie wynoszącym 11,82 zł,
- d) o pojemności 700 l – w wysokości 37,00 zł, przy dopuszczalnym górnym limicie wynoszącym 34,47 zł,
- e) o pojemności 1100 l – w wysokości 55,00 zł, przy dopuszczalnym górnym limicie wynoszącym 54,18

- żużel:

- a) o pojemności 110 l – w wysokości 16,00 zł, przy dopuszczalnym górnym limicie wynoszącym 5,41 zł,
- b) o pojemności 120 l – w wysokości 22,00 zł, przy dopuszczalnym górnym limicie wynoszącym 5,91 zł,
- c) o pojemności 240 l – w wysokości 32,00 zł, przy dopuszczalnym górnym limicie wynoszącym 11,82 zł,
- d) o pojemności 1100 l – w wysokości 160,00 zł, przy dopuszczalnym górnym limicie wynoszącym 54,18
- e) o pojemności 5 m³ – w wysokości 450,00 zł, przy dopuszczalnym górnym limicie wynoszącym 246,27 zł,
- f) o pojemności 7 m³ – w wysokości 2600,00 zł, przy dopuszczalnym górnym limicie wynoszącym 344,78,

- bioodpady:

- a) o pojemności 120 l – w wysokości 20,00 zł, przy dopuszczalnym górnym limicie wynoszącym 5,91 zł,
- b) o pojemności 140 l – w wysokości 26,00 zł, przy dopuszczalnym górnym limicie wynoszącym 6,89 zł,
- c) o pojemności 240 l – w wysokości 30,00 zł, przy dopuszczalnym górnym limicie wynoszącym 5,91 zł,
- d) o pojemności 1100 l – w wysokości 250,00 zł, przy dopuszczalnym górnym limicie wynoszącym 54,18.

Kolegium zwraca również uwagę, że w badanej uchwale Rada Gminy posługuje się zamiennie pojemnością pojemników określoną w litrach i m³, podczas, gdy ustawodawca posługuje się wyłącznie miarą pojemności w litrach. Kolegium przypomina, że uchwały organów stanowiących gmin podjęte między innymi w zakresie nakładania publicznoprawnych danin, a taką jest opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi, należą do aktów prawa miejscowego i powinny być jasne i czytelne dla odbiorców. Określanie pojemności w uchwale w m³, w sytuacji gdy przepis mówi o litrach pojemności wymusza stosowanie przeliczeń i może czynić niejasnym zapisy prawa miejscowego.

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w terminie trzydziestu dni od dnia jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

Daniel Kołodziej